

ringens Handlinger i den ene og den anden Sag. Jeg er mine tidligere Partifæller overordentlig forbunden for, at de har givet mig Adgang til i en Sag som denne at kunne frigøre mig for Medansvaret, uden at de kan beskyldes mig for Illoyalitet imod dem.

Det er imidlertid ikke blot bankmæssige Grunde, som fører mig til at indtage ganske samme Standpunkt, som man fra radikal Side indtager til dette Lovforslag, det er ogsaa en formel Grund, ganske vist en meget principiell formel Grund, nemlig den, at jeg ikke nærer Skygge af Tvivl om, at den højtærede Statsminister denne Gang, for tredje Gang, ligesom Tilfældet var før 9. Juli-Ordningen, og ligesom Tilfældet var før September-Ordningen, har haft Adgang til og i Virkeligheden har vidst Besked om, at det var galt fat, men han har ikke foretaget sig noget som helst for at forberede, hvad der kunde komme, for at forberede Skridt til Modvirken af Katastrofen, før vi atter staa i denne Rigsdag med Pistolen for Brystet. Jeg betragter dette som en saa uhørt, en saa enestaaende Krænkelser af Hensynet til dette Ting, at jeg alene af denne formelle Grund vilde, om ikke stemme imod, saa i hvert Fald afholde mig fra at stemme for Regeringens Forslag. Det er aldeles klart, at den højtærede Statsminister maa have vidst Besked længe i Forvejen eller tilstrækkelig Tid i Forvejen. Jeg ved nemlig, at Bankkommissionen, som jo er sat til at undersøge Bankens Status, for længst har været klar over, hvor pinegalt det var med Landmandsbanken. Bankinspektøren har sagt til mig for over 14 Dage siden, at hans egen Vurdering i Juni var illusorisk, „men“, sagde han, „det, jeg den Gang gjorde gældende, var jo ogsaa kun, hvad jeg betragtede som absolut konstaterede Tab“. I Midten af Januar lanceredes Rygterne om, at Tabet var større, end man havde ventet, ca. 200 Mill. Kr., men Banken er solvent, hed det, og Publikum kan være roligt — samme Fremgangsmaade som i Juli og September.

Men naar Bankkommissionen vidste Besked, og naar der i Bankkommissionen sad en Bankinspektør, en Embedsmand, hvis Opgave det er at inspicere Bankerne, og som er sat ind i Bankkommissionen for at foretage det Bankinspektionshverv, som paa hvider Bankkommissionen, er det ganske utænkeligt, at denne Embedsmand ikke skulde have gjort Statsministeren opmærksom paa, at det var galt fat, og at der burde foretages noget her.

I Stedet for at have forberedt Sagen og lagt en vel gennemtænkt Plan kaster Regeringen her med et Døgn Varsel dette i Huj og Hast udarbejdede Forslag paa Tingets Bord til Vedtagelse eller Forkastelse — ellers lukker Banken, og saa er det Landsulykke for tredje Gang. En saadan Fremgangsmaade kan efter min Mening ikke stemples haardt nok fra Tingets Side, og jeg gaar ud fra som givet, at den vil blive stemplet saaledes, som den bør stemples, om ikke i Aften ved denne Forhandling, saa med det allerførste. Om de Konservative vil være med eller ej, ved jeg ikke, men jeg kan ikke tænke mig andet, end at man fra anden Side vil betænke ikke alene selve Realiteten i denne Sag, men ogsaa det formelle Hensyn, som skyldes Tinget.

Man har sagt fra Venstres Side, at naar man har sagt A, maa man ogsaa sige B. Jeg maa sige, at jeg har et levende Indtryk af, at den højtærede Statsminister har sagt baade A, B, C og D. Han kan sin Landmandsbank-ABC til Fuldkommenhed, og jeg kan tænke mig, at Venstre vil vedblive at fortsætte med Alfabetet, indtil vi kommer til Æ, Ø og Aa, og jeg kan tænke mig, at disse Bogstaver vil blive gentaget adskillige Gange, naar Regeringen skal konfronteres med Vælgerbefolkningen angaaende sin Holdning i dette Spørgsmaal.

For mit Vedkommende kan jeg ikke sige andet om Landmandsbanken, end hvad jeg læste forleden Dag i Dommen over Detailhandlerbanken i 1908. Der stod refereret en Rapport af det Udvalg, som den daværende Bankkomité havde nedsat til at gennemgaa Detailhandlerbankens Forhold, og Dommen citerer, at der i denne Betænkning staa, at Detailhandlerbanken er et pilraaddent Institut. Efter alt, hvad der nu foreligger, kan jeg for mit Vedkommende ikke karakterisere Landmandsbanken paa anden Maade, og jeg finder det sørgeligt og beskæmmende, at den ansvarlige danske Regering finder det nødvendigt nu for tredje Gang at rekonstruere og for anden Gang, nu med udvidet Statsgaranti, at sikre en saadan Institutions Opretholdelse og Bevarelse. Jeg formoder altsaa, at de Konservative vil gaa med til at støtte Regeringen heri.

Jeg for mit Vedkommende er glad over, at det er mig tilladt at stemme imod. I September afholdt jeg mig fra at stemme, thi da stod vi overfor en Ordning, som indeholdt en Mulighed for at lykkes; jeg turde ikke sige, om den Ordning